

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів та
банківської справи

Протокол №__ від “_____” 2019 р.

Зав. кафедри

_____ Н.О. Слободянюк

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ГРОШОВО- КРЕДИТНІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Гудзь Ю.Ф.
доцент кафедри фінансів та
банківської справи, к.е.н.,
доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Обов'язкова для студентів Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Семестр (<i>осінній / весняний</i>)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	35
Практичні / семінарські, годин	15
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	70
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Ціль: засвоєння знань щодо організації грошово-кредитних систем зарубіжних країн в умовах існування розвинутих фінансових ринків та розгалуженої системи кредитно-фінансових інститутів.

Завдання: визначення місця грошово-кредитної системи у фінансовій системі країни; визначення ролі держав у побудові грошово-кредитних системи, як цілісного механізму перерозподілу фінансових ресурсів між державою, фізичними та юридичними особами; надання оцінки основним напрямкам державної політики у сфері регулювання фінансових відносин; характеристика послуг за основними сегментами організації грошово-кредитних систем зарубіжних країн; формування комплексного розуміння взаємозв'язків між суб'єктами організації грошово-кредитної системи і системою спеціалізованих фінансових інститутів.

Предмет: питання теорії функціонування грошово-кредитних систем зарубіжних країн, структура і принципи її організації, особливості надання фінансових послуг на окремих сегментах ринку, інфраструктура та особливості державного регулювання зарубіжних ринків фінансових послуг.

Завдання:

- визначення місця організації грошово-кредитних систем у фінансовій системі зарубіжних країн;
- узагальнення суті фінансового ринку зарубіжних країн та його сегментів;
- обґрунтування необхідності функціонування фінансових інструментів як засобів взаємодії учасників ринку грошово-кредитних систем зарубіжних країн;
- розкриття особливостей та відмінностей обігу різних видів цінних паперів грошово-кредитних систем зарубіжних країн;

- визначення суті інфраструктури грошово-кредитних систем зарубіжних країн, її значення для забезпечення виконання ринком своїх функцій, обґрунтування понять, які формують інфраструктуру фінансового ринку;
- обґрунтування необхідності державного регулювання грошово-кредитних систем з урахуванням специфіки економічного й соціального зарубіжних країн.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

- Тема 1. Суть і основні етапи еволюції грошових і кредитних систем країн з розвинутою ринковою економікою
- Тема 2. . Еволюція валютних систем
- Тема 3. Грошова та кредитна система Росії
- Тема 4. Механізм грошово-кредитного регулювання країн, що розвиваються
- Тема 5. Грошова та кредитна система Китаю
- Тема 6. Грошова та кредитна система США та Канади
- Тема 7. Грошова та кредитна система Великобританії
- Тема 8. Грошова та кредитна система Франції
- Тема 9. Грошова та кредитна система Німеччини
- Тема 10. Грошова та кредитна система Італії

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ГРОШОВО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН					
Тема 1. Суть і основні етапи еволюції грошових і кредитних систем країн з розвинутою ринковою економікою	10	2	1		7
Тема 2. Еволюція валютних систем	10	2	1		7
Тема3. Грошова та кредитна система Росії	10	2	1		7
Тема 4. Механізм грошово-кредитного регулювання країн, що розвиваються	10	2	1		7
Тема5. Грошова та кредитна система Китаю	10	2	1		7
Разом за змістовим модулем 1	50	10	10		35
Змістовий модуль 2. ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ КРАЇН З РОЗВИНУТОЮ РИНКОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ					
Тема 6. Грошова та кредитна система США та Канади	14	5	2		7
Тема 7. Грошова та кредитна система	14	5	2		7

Великобританії					
Тема 8. Грошова та кредитна система Франції	14	5	2		7
Тема 9. Грошова та кредитна система Німеччини	14	5	2		7
Тема 10. Грошова та кредитна система Італії	14	5	2		7
Разом за змістовим модулем 2	70	25	10		35
Усього годин	120	35	15		70

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема практичного заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Суть і основні етапи еволюції грошових і кредитних систем країн з розвинутою ринковою економікою	1
2	Тема 2. . Еволюція валютних систем	1
3	Тема 3. Грошова та кредитна система Росії	1
4	Тема 4. Механізм грошово-кредитного регулювання країн, що розвиваються	1
5	Тема 5. Грошова та кредитна система Китаю	1
6	Тема 6. Грошова та кредитна система США та Канади	2
7	Тема 7. Грошова та кредитна система Великобританії	2
8	Тема 8. Грошова та кредитна система Франції	2
9	Тема 9. Грошова та кредитна система Німеччини	2
10	Тема 10. Грошова та кредитна система Італії	2
Всього		15

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації за результатами торгів акціями та складання на її підставі таблиць та графіків.

4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема практичних занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ГРОШОВО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН			
Тема 1. Суть і основні етапи еволюції грошових і кредитних систем країн з розвинутою ринковою економікою	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: суть і основні етапи еволюції грошово-кредитних систем зарубіжних країн з розвинутою ринковою економікою. Джерело [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Тема 2. . Еволюція валютних систем	7	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Основи правового регулювання грошово-кредитних систем зарубіжних країн Регулювання ринку фінансових послуг в країнах з розвинутою ринковою економікою . Міжнародні норми банківського регулювання і нагляду. Особливості процесу адаптації банківського законодавства Європейського Союзу. Джерело [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв 'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Тема 3. Грошова та кредитна система Росії	7	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Інфраструктура фінансового ринку грошово-кредитних систем зарубіжних країн, її склад. Грошова та кредитна системи дореволюційної Росії. Структура сучасної грошової та кредитної системи Росії. Джерело [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Тема 4. Механізм грошово-кредитного регулювання країн, що розвиваються	7	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Особливості грошово-кредитного регулювання у країнах що розвиваються.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування,

		Дисконтна (облікова) і заставна політика центральних банків. Політика обов'язкових резервів. Політика відкритого ринку. Депозитна і валютна політика. Ціноутворення на фінансовому ринку. Процентні ставки на фінансовому ринку. Механізм оцінювання фінансових активів. Розвиток теорій ризику. Джерело [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	понятійний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Тема 5. Грошова та кредитна система Китаю	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Етапи розвитку грошової системи Китаю.. Грошова одиниця та особливості грошового обігу Китаю. Кредитна система Китаю. Джерело [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Разом змістовий модуль 1	35		
Змістовий модуль 2. ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ КРАЇН З РОЗВИНУТОЮ РИНКОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ			
Тема 6. Грошова та кредитна система США та Канади	7	. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Становлення і розвиток грошової системи США. Сучасна структура грошового обігу у США. Особливості історичного розвитку кредитної системи США. Сучасна структура кредитної системи США. Грошова та кредитна система Канади. [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Тема 7. Грошова та кредитна система Великобританії	7	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Етапи розвитку грошової системи Великобританії. Міжнародна роль фунту стерлінгу і стерлінгова зона. Готівковий та безготівковий обіг у Великобританії. Розвиток головних ланок кредитної системи Великобританії. [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Тема 8. Грошова та кредитна система Франції	7	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Етапи розвитку грошової системи Франції. Зона франку в умовах колоніальної системи. Готівковий та безготівковий обіг у Франції. Кредитна система Франції. [1, 5-25]. 2. Самотестування 3. Розв'язати	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання

		запропоновані ситуаційні завдання.	ситуаційних завдань
Тема 9. Грошова та кредитна система Німеччини	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Етапи розвитку грошової системи Німеччини. Еволюція ролі марки у Європейській валютній системі. Кредитна система Німеччини: розвиток і сучасний стан. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Тема 10. Грошова та кредитна система Італії	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Еволюція грошової системи Італії. Еволюція кредитної системи Італії. 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані ситуаційні завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Разом змістовий модуль 2	35		
Разом	70		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні					Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
1. Підбирати відповідні засоби та методи впливу підприємницької діяльності на результати своїх професійних цілей			+				+				
2. Виконувати необхідний обсяг робіт по дослідженню сутності й особливостей надання різноманітних послуг фінансової системи за кордоном											
3. Характеризувати суб'єкти, інструменти та активи грошово-кредитної системи зарубіжних країн											
5. Правильно оцінювати стан розвитку грошово-кредитної системи зарубіжних країн								+	+		
6. Класифікувати цінні папери за ознаками, визначеним законодавчим и актами зарубіжних країн;										+	
6. Розв'язувати задачі із використанням простих і складних відсотків;							+				
7. Оцінювати дохідність кредитних операцій в ФКУ зарубіжних країн;										+	
9. Визначати вартість опціонів, варантів, свопів, форвардні і ф'ючерсні курси, показники оцінки акцій, облігацій та інших цінних паперів в зарубіжних країнах							+				
9. Здатність аналізувати динаміку зарубіжних ринків на основі вивчення графічних та математичних закономірностей у русі ціни за минулий період часу, дослідити динаміку ринку за допомогою графіків з метою прогнозування майбутнього напрямку руху цін											
10. Моделювати та аналізувати портфель цінних паперів на світовому ринку;								+			
11. Аналізувати нормативно-правові документи, що регулюють ринок фінансових послуг світу;							+				
12. Аналізувати можливості									+		

застосування теорій ризику на світовому фінансовому ринку;											
13. Оцінити дохідність операцій з фінансовим и активами в зарубіжних країнах;							+				
14. Використовувати набутий обсяг знань для забезпечення сталої діяльності того чи іншого підрозділу організації в умовах зростаючої світової фінансової інтеграції									+	+	
15. Класифікувати та систематизувати сегменти ринку фінансових послуг інших країн, об'єкти та завдання сегментів										+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	4		2	2		8
Тема 2	4		2	2		8
Тема 3	4		2	2		8
Тема 4	4		2	2		8
Тема 5	4		2	2		8
Разом змістовий модуль 1	20		10	10	10	50
Змістовий модуль 2						

Тема 1	4		2	2		8
Тема 2	4		2	2		8
Тема 3	4		2	2		8
Тема 4	4		2	2		8
Тема 5	4		2	2		8
Разом змістовий модуль 2	20		10	10	10	50
Разом						100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

1. Алексєєнко Л. М., Олексієнко В. М., Юркевич А. І. Економічний словник: банківська права, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник). – К.: Видавничий будинок «Максимум»; Тернопіль: «Економічна думка», 2014р. – 592 с.
2. Анулова Г. Н. Денежно-кредитное регулирование: опыт развивающихся стран / Г. Н. Анулова. – М.: Финансы и статистика, 2014. 133 с.
3. Базилюк А. В., Дугін І. М. Фінансова криза у США: економічна закономірність, цілеспрямована акція чи похибки в управлінні кредитним портфелем / А. В. Базилюк , І. М. Дугін // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №8 (98). – С. 184–192.
4. Банкноты и монеты Великобритании: Справоч. пособ. – Москва: ЗАО ИПК «ИнтерКрим-пресс», 2006. – 56 с.
5. Банкноты и монеты Японии: Справочн. пособ. – Москва: ЗАО ИПК«ИнтерКрим-пресс», 2006. – 54с.
6. Банкноты стран мира: денежное обращение 2006г.: Каталог-справочник. – Москва: ЗАО ИПК«ИнтерКрим-пресс», 2006. – 720 с.
7. Банк Франции: История, структура, роль. – Банк Франции: Ин-т проф. подготовки, 1995. – 76 с.
8. Банківські реформи в країнах Східної Європи і Росії. Факти і аналіз / Під заг. ред. С. Л. Тігіпка. – Дніпропетровськ: Преском, 1995. – 142 с.
9. Барановський О. Антикризисні заходи урядів і центральних банків зарубіжних країн / О. Барановський // Вісник НБУ. – 2009. – квітень. – С. 8–19.
10. Бартенева А. В один прыжок не получилось / А. Бартенева // Эксперт. – 1997. – № 32. – С. 5–11.
11. Батковський В., Домрачев В. Політика процентних ставок центральних банків у кризових умовах / В. Батковський, В. Домрачев // Вісник НБУ. – 2009. – №9 (вересень). – С. 14–16.
12. Бернштейн П. Фундаментальные идеи финансового мира. Эволюция / Питер Бернштейн. – В.: Альпина Бизнес Букс, 2009. – 256 с.
13. Бернштам Е. С., Лузанов А. Н. Региональные аспекты организации и государственного регулирования банковской сферы: зарубежный и российский подходы / Е. С. Бернштам, А. Н. Лузанов. – М.: Эдиториал УРСС, 2001. – 104 с.
14. Біленчук П. Д., Диннік О. Г., Лютий І. О., Скороход О. В. Банківське право: українське та європейське: Навч. посібн. / За ред. П. Д. Біленчук. – К.: Атіка, 1999. – 400 с.

15. Бобраков Ю. И. США: Федеральная резервная система и экономическое / Ю. И. Бобраков. – М.: Наука, 1971. – 190 с.
16. Бобраков Ю. И. США: Центральный банк и экономика / Ю. И. Бобраков; Отв. ред. В. А. Федорович; АН СССР, Ин-т США и Канады / В. А. Федорович. – М.: Наука, 1988. – 155 с.
17. Борисов С. М. Рубль – валюта России / С. М. Борисов. – М.: Изд-во «Консалтбанкир», 2004. – 422 с.
18. Бореславська О. Актуальні проблеми курсової політики України / О. Бореславська // Вісник НБУ. – 2010. – № 2 (лютий). – С. 16–20.
19. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручн. / С. Я. Моринець. – [4-е вид., перероб. і доп.]. – К.: Знання, 2004. – 409 с.
20. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси: Підручн. / С. Я. Боринець. – К.: Знання-Прес, 2002. – 311 с.
21. Боровой С. История кредита в России во второй половине XVII ст. / С. Боровой. – М.: Госфиниздат, 1998.
22. Бус О. Б. Особливості організації банківського нагляду, контролю та регулювання в зарубіжних країнах / О. Б. Бус // Зб. наук. пр. «Економіка, планування і управління галузі». – Київ: НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.2. – С. 163–172.
23. Бутенко О. Іноземні банки на фінансових ринках країн Центрально-Східної Європи / О. Бутенко // Банківська справа. – 2005. – №3. – С. 62–69.
24. Бутук О. Криза спекулятивно-олігархічного капіталізму / О. Бутук // Банківська справа. – 2009. – №6. – С. 10–16.
25. Ватаманюк З. Г., Дорош О. Л. Небанківські фінансові інститути у країнах Західної Європи / З. Г. Ватаманюк, О. Л. Дорош // Фінанси України. – 2003. – № 12. – С. 98–106.
26. Великобритания / Ин-т мировой экономики и международных отношений АН СССР; отв. ред. С. П. Мадзоевский и Е. С. Хесин. – М.: Мысль, 1981. – 68 с.
27. Великобритания: эпоха реформ / Под ред. А. А. Громько. – М.: Издательство «Весь Мир», 2007. – 536 с.
28. Верников А. В. Иностранные банки в переходной экономике: сравнительный анализ / А. В. Верников. – М., 2005. – 98 с.
29. Верников А. Иностранные банки в Восточной Европе / А. Верников // Мировая экономика и международные отношения. – 2003. – № 8. – С. 18–26.
30. Вересюк А. Банки Центральной Европы ищут деловых партнеров на Западе / А. Вересюк // Банковская практика за рубежом. – 2000. – № 6 (18). – С. 31–33.
31. Вешкин Ю. Т., Авагян Т. Я. Банковские системы зарубежных стран: Курс лекций / Ю. Т. Вешкин, Т. Я. Авагян. – М.: Экономистъ, 2004. – 400 с.
32. Волинський Г. З. З досвіду ринкової трансформації Східної Німеччини і Польщі / Г. З. Волинський // Економіка України. – 2007. – №6. – С. 77–81.
33. Габбард Р. Глен. Гроші, фінансова система та економіка: Підручн: Пер. з англ. / Габбард Р. Глен. – К.: КНЕУ, 2014. – 889 с.

34. Гамза В. Банковская система России: основные проблемы развития / В. Гамза // Мировая экономика и международные отношения. – 2003. – № 10. – С. 13–20.

35. Геєць В. перспективи світового економічного зростання у 2000–2002 роках / В. Геєць // Вісник НБУ. – 2000. – №2 (лютий). – С. 20–25.

36. Реформування банківських систем країн Центральної та Східної Європи Наукові записки. – Том 30 «Економічні науки». – 2017. – С. 39–45.

Допоміжна

37. Фолькер Хенке. Страхування життя та пенсійне страхування. Досвід Німеччини та країн, які вступили до ЄС / Фолькер Хенке // Страхова справа. – 2005. – №2 (18). – С. 29–35.

38. Фридман М.,
Якобсон Шварц А. Монетарная история Соединенных Штатов. 1867–1960 / Милтон Фридман, Анна Якобсон Шварц. – Д.: Ваклер, 2007. – 880 с.

39. Фуклев В. Опыт Японии в долгосрочном кредитовании экономики / В. Фуклев // Экономика Украины. – 1997. – № 10. – С. 77–81.

40. Харченко В., Капралов Р. Статстичний аналіз ринку банківських платіжних карток в Україні у контексті країн із розвинутими картковими ринками / В. Харченко, Р. Капралов // Вісник НБУ. – 2010. – № 5 (травень). – С. 44–52.

41. Хмыз О. В. Международный рынок капиталов / О. В. Хмыз. – М., 2002. – 314 с.

42. Хмыз О. Финансовые посредники в США / О. Хмыз // Мировая экономика и международные отношения. – 2003. – № 3. – С. 18–26.

43. Храмцов О. Турбота по-французьки / О. Храмцов // Вісник Пенсійного фонду України. – № 7. – 01.08.2010 р. – С. 22–28.

44. Хугаева З. Финансовая сфера ФРГ: проблемы и перспективы / З. Хугаева // Мировая экономика и международные отношения. – 2003. – № 10. – С. 28–36.

45. Чеботар С. І. Грошово-кредитна система Польщі та основні напрями її реформування / С. І. Чеботар / Таврійський науковий вісник. – Випуск 15. – Херсон. – 2000. – С. 64–69.

46. Чехия готовится ввести евро // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://light-city.biz/ru/new/echo/oll/614>

47. Шамова І. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посібн. / І. В. Шамова. – К.: КНЕУ, 2001. – 195 с.

47. World Economic Outlook. – IMF. – April, 2009. – P. 214–215.

48. Frederic S. Mishkin Economics of Money, Banking and Financial Markets, The (9th Edition) / Frederic S. Mishkin. – P.,: Prentice Hall, 2009. – 768с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сайт Верховної ради України – Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
2. Сайт Національного банку України - Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
3. Національна бібліотека ім. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Сайт Асоціації українських банків – Режим доступу: <http://www.aub.com.ua>
5. Сайт економічних новин та інформації – Режим доступу: <http://www.economics.com.ua>
6. Сайт банківської аналітики – Режим доступу: <http://www.bankografo.com>.
7. . Особливості діяльності чеських пенсійних фондів // Цінні папери України. – № 45 (488). – 29 листопада 2007 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.securities.org.ua/securities_paper/review.php?id=488&pub=3292
8. Офіційний веб-сайт Банку Англії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bankofengland.co.uk/boe.htm>
9. Офіційний веб-сайт Банку Італії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bancaditalia.it/>
10. Офіційний веб-сайт Банку Франції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.banque-france.fr>
11. Офіційний веб-сайт Банку Японії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.boj.or.jp/en/about/about_fhtml
12. Офіційний веб-сайт Експортно-імпортного банку США // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.exim.gov/about/reports/ar/ar2008/ExIm_AR_08.html
13. Офіційний веб-сайт Італійської асоціації банків // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.abi.it>
14. Офіційний веб-сайт Національного банку Польщі // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbp.pl/homen.aspx?f=/en/banknoty/informacje.htm>
15. Офіційний веб-сайт Національного банку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/>
16. Офіційний веб-сайт Німецького федерального банку // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bundesbank.de/>
17. Офіційний веб-сайт Федеральної Корпорації страхування депозитів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fdic.gov/>
18. Офіційний веб-сайт французької асоціації банків // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.afb.fr/Web/Internet/Intermain.nsf/DocumentsByIDWeb/67JKRC?OpenDocument&loglvl=66CEXX>

19. Офіційний веб-сайт ФРС США // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/>
20. Офіційний веб-сайт центральних/національних банків країн СНД та Балтії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www/cbr.ru>.
21. Офіційний веб-сайт Чеської банківської асоціації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.czech-ba.cz>
22. Офіційна веб-сторінка Чеського національного банку // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cnb.cz/>
23. Офіційний веб-сайт Японської асоціації банкірів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zenginkyo.or.jp/en/>